

Snåret – en öppen plats

av Joakim Johansson

I hembygdsparkens närhet mellan Harvestad, Ullstämman och Nybro fullkomligt exploderade bebyggelsen fram på 2010-talet. Där det fram till 2012 var skog och tätt mellan träden är det nu istället tätt mellan husen. Nybrovägen som var halvvägs framdragen år 2013, drogs vidare mot Nybro 2016 och kanske kommer den i framtiden att knyta an till Holmenområdet.

Där i skogen mellan Holmenområdet och Nybro finns stengrunden efter torpet Snåret.

I torpet Snåret bodde Brijta och 'Hans skräddare' i slutet av 1600-talet. På den tiden hade 'vanligt folk' inte något efternamn, men hantverkare fick ofta ett tillägg efter namnet, åsyftande till deras syssla. Hans skräddare finns noterad i Landeryds kyrkböcker när hans barn föds och dör. I födelseböckerna noterades på den tiden barnets namn, födelseplatsen samt faderns namn, inte moderns. Om inte födelsedatumet noterades så blev det dopdatumet istället. Den 4 juni 1671 föddes sonen Jon och den 7 oktober 1677 döptes dottern Kierstin, som inte blev gammal. Hon begravdes den 16 januari 1681 och den 30 mars begravdes barnens moder, inte nämnd vid namn utan endast som Hans skräddeles hustru.

Stengrunden efter skräddefamiljens

torp berättar att det var sex meter brett och nio meter långt. Bakom stugan kunde de stiga ut på bergsknallen, blicka ut över Stångån och på andra sidan se Landeryds kyrkobyggnad med klockstapel. Nedanför berget, närmare ån, låg på den tiden Nybro gård. Om skräddefamiljen ställde sig på stugans framsida, vid trappstenen som ännu finns kvar, hade de en öppen äng framför sig. Det öppna läget som torpet då hade, gör det svårt att förstå namnet Snåret. På norrsidan, mot Hjulsbro, ett tiotal meter nedanför stugan finns resterna efter en jordkällare.

Långt senare i historien, fram emot 1800-talets mitt, bodde Gustaf August Larsson med sin hustru Gustava Johansdotter och deras sju barn i Snåret. De flyttade från stugan 1876 till det nybyggda huset Nybro strax intill. Det är det timrade huset som finns kvar än idag uppe på kullen. Efter Gustaf och Gustava var det ingen mer som bodde i Snåret. Stugan var säkerligen ordentligt nedsliten efter alla år. Möjligtvis revs stugan, kanske lämnades den åt förgängelsen och lät tidens tand sköta rivningen.

Idag finns endast grunden efter Hans skräddeles torp kvar. I ena hörnet av den mossbevuxna stengrunden finns en låg stenhög som en gång i tiden utgjorde den murstock med spishäll som gav stugan

värme. Nu växer istället ett träd mitt i resterna. Kvar finns också stenen som så många gånger trampats på av Hans och de efterföljande boende, när de gått in och ut ur stugan. Även den lilla jordkällarens hoprasade stensättning syns i ett buskage. Men borta är den öppna ängen framför stugan. I slutet av 1900-talet var det en mörk och tät gran-skogsplantering där. Idag är området lite mer öppet igen. Den vida utsikten

från berget skymms sommartid av de stora lövverken på ekarna som var små när Gustaf Larsson bodde här. Torpets namn tycks idag underligt nog vara mer passande, för hela platsen är omslingrad av småriga buskar och träd som helt gömt platsen för passerande flanörers ögon.

*Snåret markerat på ekonomiska kartan 1947
(Lantmäteriets historiska kartor).*

